

Sygn. akt V U 2002/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Krupińska

Protokolant: Anna Matwiejuk

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 25 września 2012 roku

Nr (...)

I. Zmienia zaskarżoną decyzję i przywraca M. S. rentę okresową z tytułu częściowej niezdolności do pracy poczynając od 01 października 2012 roku do 30 września 2013 roku.

II. Orzeka, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatecznej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt V U 2002/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 25 września 2012 roku na podstawie art. 61 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227) odmówił M. S. przywrócenia prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 października 2012 roku. Podstawą tego rozstrzygnięcia było orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 września 2012 roku, która nie stwierdziła u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

Wnioskodawczyni nie zgodziła się z powyżej wskazaną decyzją, zakwestionowała ustalenia organu rentowego w przedmiocie swego stanu zdrowia i wniosła o przyznanie prawa do renty.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji i wskazując na brak przesłanek z art. 61 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione, dlatego zaskarżona decyzja podlegała zmianie.

Zgodnie z treścią art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- a) jest niezdolny do pracy,
- b) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- c) niezdolność do pracy powstała w okresach określonych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 12 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu tej ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskaniem zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Za częściowo niezdolną do pracy, w myśl art. 12 ust. 3 wyżej wskazanej ustawy jest uważana osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy czym, stosownie do treści art. 13 wskazanej ustawy oceniając niezdolność do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności należy mieć na uwadze nie tylko możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcie innej pracy, ale także celowości przekwalifikowania zawodowego z uwagi na charakter dotychczasowej pracy oraz poziom wykształcenia, wiek, predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9.03.2001r. w sprawie II UKN 32/01, zamieszczony w OSNP 2002/20/502).

Artykuł 13 ust. 1 stanowi, że do oceny stopnia niezdolności do pracy i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się następujące kryteria:

1. stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji,
2. możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Zgodnie z art. 61 cytowanej ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną, mającą znaczenie dla jej rozstrzygnięcia, była ocena stanu zdrowia M. S. i ustalenie, czy jest ona nadal od 1.10.2012r. osobą niezdolną do pracy, co w efekcie skutkowałoby przywróceniem prawa do renty, w myśl cytowanego powyżej przepisu, czy też po tej dacie odzyskała ona zdolność do pracy. Poza sporem pozostawało to, że odwołująca do dnia 30 września 2012 roku korzystała z renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą otrzymywała od 4.01.2008r. (k.56, decyzja z 28.12.2007r.).

W celu wyjaśnienia, czy M. S. jest nadal niezdolna do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii-traumatologii i endokrynologii. Po zapoznaniu się z całością dokumentacji medycznej oraz przeprowadzeniu badania biegli rozpoznali: przewlekły zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego z ograniczeniem ruchomości i z objawami rwy kulszowej lewostronnej, niedoczynność tarczycy po operacji leczona substytucyjnie i uznali badaną za nadal częściowo niezdolną do pracy do 30 września 2013r. (k.16 akt sądowych). W uzasadnieniu swojego stanowiska biegli podkreślili, iż wnioskodawczyni ma (...) lat, z zawodu jest (...) ale pracowała fizycznie, jako (...) oraz jako (...). Od 2005 roku leczy się w (...) z powodu zaburzeń depresyjnych i lękowych. W dniu 10.07.2006 roku w wyniku wypadku komunikacyjnego doznała urazu głowy i kręgosłupa szyjnego. W listopadzie 2006 roku usunięto dysk C5-C6, a w 2008 roku L5-S1. Ponadto badana była kilkakrotnie hospitalizowana z powodu kamicy

moczowodu prawego. Obecnie podczas badania stwierdza się objawy rwy kulszowej lewostronnej z ograniczeniem ruchomości kręgosłupa i ograniczenie ruchomości stawów barkowych. Zmiany te powodują przewlekłe dolegliwości bólowe, wymagające stałego przyjmowania leków przeciwbólowych oraz nasilają zaburzenie nerwicowe. W ocenie biegłych przebyta operacja tarczycy nie wpływa na zdolność odwołującej do pracy. Jednocześnie biegli wskazali, iż zasadna jest ocena pacjentki przez biegłych z zakresu neurologii i psychiatrii.

Wobec tak sformułowanej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy. Powoływał się na fakt, że odwołująca w ostatnim czasie nie wymagała ponowne oceny neurochirurgicznej, jak też badań neuroobrazowych. Ponadto M. S. z zawodu jest (...), a zawód ten nie wymaga ciężkiej pracy fizycznej.

W tych okolicznościach Sąd uznał za celowe dopuścić dowód z opinii uzupełniającej biegłych sądowych z zakresu endokrynologii i ortopedii na okoliczność ustosunkowania się do zastrzeżeń zgłoszonych przez lekarza orzecznika ZUS.

Biegli sądowi podtrzymali swoje dotychczasowe stanowisko wskazując, iż stan zdrowia badanej nie uległ poprawie, a praca w zawodzie krawcowej wykonywana jest w wymuszonej pozycji siedzącej, która nasila istniejące dolegliwości bólowe. Do chwili obecnej pacjentka jest leczona w (...), (...) oraz Poradni Neurologicznej.

W tej sytuacji Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychiatry.

Biegły sądowy z zakresu psychiatrii po przeprowadzeniu analizy dokumentacji medycznej, wywiadu i badania klinicznego oraz badań dodatkowych rozpoznał u odwołującej zaburzenie depresyjno-lękowe mieszane w okresie stabilnego leczenia ambulatoryjnego. Z powodu przedmiotowych zaburzeń badana nie była leczona szpitalnie psychiatrycznie. Ujawniające się w okresie nasilonego stresu objawy adaptacyjne i lękowe mają charakter reaktywny i nie są uwarunkowane psychotycznie. Potrzebują oddziaływań okresowo nie tylko farmakologicznych, ale i psychoterapeutycznych. Stopień ich zaawansowania nie powoduje jednak niezdolności do pracy.

Sąd dał wiarę ustaleniom poczynionym ostatecznie przez biegłych z zakresu ortopedii, endokrynologii i psychiatrii albowiem są one logiczne i właściwie uzasadnione, nie zawierają także wewnętrznych sprzeczności. Opinie zostały opracowane po przeprowadzeniu badań odwołującej się i wnikliwej analizie dokumentacji lekarskiej, w tym przede wszystkim dokumentacji przedłożonej przez odwołującą, a także po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. Biegli w swojej opinii odnieśli się do schorzeń występujących u wnioskodawczyni, przeanalizowali stopień zaawansowania chorób i ocenili ich wpływ na zdolność odwołującej do pracy. W tych okolicznościach Sąd w pełni podzielił spostrzeżenia zawarte we wspomnianych opiniach i przyjął je za podstawę wyrokowania.

Sąd oddalił wniosek organu rentowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego neurologa i rehabilitacji jako nieuzasadniony. Zdaniem Sądu Okręgowego sporządzone opinie są rzetelne, jasne, nie zawierają sprzeczności i w sposób wyczerpujący odpowiadają na pytania Sądu, natomiast stan zdrowia odwołującej został oceniony przez właściwych biegłych, którzy stwierdzili dalszą niezdolność do pracy.

Wobec powyższego organ rentowy nie udowodnił w przedmiotowej sprawie wystąpienia dowodów uzasadniających dalsze prowadzenie postępowania dowodowego, w tym potrzeby sporządzania kolejnej opinii przez biegłego z zakresu neurologii i rehabilitacji.

Należy bowiem podkreślić, iż o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Tego rodzaju stanowisko, znajdujące również zastosowanie w niniejszej sprawie, wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 01.12.2000r. w sprawie II UKN 113/00 (OSNAPiUS z 2002 r. Nr 14 poz. 343) i biegli wydając swoją opinię uwzględnili powyższy pogląd.

W ocenie Sądu Okręgowego, w kontekście powyższej opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii, endokrynologii i psychiatrii, w zestawieniu z dokumentacją medyczną zgromadzoną w sprawie, należało uznać, iż M. S. spełniła warunki uzasadniające przywrócenie renty, bowiem jest nadal okresowo niezdolna do pracy.

Z tych wszystkich powodów należało uznać odwołanie M. S. za uzasadnione, zmienić zaskarżoną decyzję i przywrócić prawo do renty okresowej z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 października 2012r. do 30 września 2013r. zgodnie z treścią opinii biegłych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Poza tym Sąd Okręgowy przyjął, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że materiał dowodowy był niewystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Przepisy regulujące postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przed Sądem stwarzają większe możliwości dowodowe (art. 477⁸ kpc i nast.) oraz nie zawierają ograniczeń w stosunku do regulacji ogólnej postępowania dowodowego (art. 235-309 kpc).

Sąd po wykorzystaniu możliwości dowodowych dopuścił dowód z opinii biegłych i na tej podstawie ustalił ostatecznie sporne okoliczności uznając, że w tych okolicznościach odwołanie było uzasadnione.